

207 . Slatina Timiș | Județ: Caraș-Severin | Punct: Sas (Gura Ilovei) | Anul: 2001

Anul: 2001

Cod RAN: 54065.01

Perioade: Preistorie

Epoci: Neolitic, Eneolitic, Epoca bronzului timpuriu

Tipuri sit: locuire

Categorii sit: Domestic, Neatribuit

Autori: Adriana Radu

Instituții: Muzeul Banatului Montan, Reșița

Raport

După Cheile Teregovei și ale Armenișului, relieful se deschide și valea râului Timiș se lărgeste în apropiere de Slatina Timiș unde este localizată o importantă așezare de la sfârșitul epocii neolitice. La N de localitate în zona bifurcației ce duce la Ilova, la V de Timiș, pe prima terasă a acestuia, se află punctul numit Șăs (localnicii îl numesc Gura Ilovei), străjuit la N de apa Ilovei.

DESCRIEREA SĂPĂTURILOR

În colțul de N V al așezării în apropierea marginilor abrupte ale terasei a fost trasată o secțiune S1 cu dimensiunile de 10 x 2m.

Stratul vegetal subțire, de 0,7-0,12 cm conține fragmente ceramice aparținând culturii Tiszapolgár. În carourile 1-4 fragmentele ceramice descoperite sunt numeroase. Urmează un pământ negru gălbui, cu o grosime de 10-12 cm, bogat în fragmente ceramice mai ales în carourile 2-4. Sub acest nivel apare o concentrație foarte mare de pietre și chirpici, mai rare în dreptul metrilor 1,40-3,20 către colțul de V și în dreptul metrului 7 către colțul de E. În caroul 3 pietrele sunt așezate una lângă alta și una peste alta conturându-se platforma unei locuințe din pietre, între ele și sub ele fiind bucăți mari de chirpic.

Paralel cu S1, la 0,60 m de aceasta a fost deschisă secțiunea S2, pentru a se constata dacă platforma continuă către S.

După pământul vegetal urmează un strat de pământ negru cenușiu în care au apărut fragmente ceramice aparținând culturii Tiszapolgár. Sub acesta la adâncimea de 0,15-0,22 cm apare platforma de pietre cu bucăți mari de chirpici între m 2,80 și 7.

Sub locuința marcată prin bucăți de chirpici și pietre, stratul de cultură continuă încă 0,80 m. Au fost identificate mai multe nivele de reconstrucție a locuinței, marcate prin pietre bucăți de chirpici și arsură.

La începutul locuirii, în lutul galben, au fost săpate două bordeie ce au servit ca locuințe. Cel dinspre E a fost intens locuit, stratul de cultură este mai gros și se prezintă sub forma a două nivele de locuire marcate prin pietre. Traseul bordeiului dinspre V se vede foarte bine în profil, începutul locuirii fiind marcat prin chirpici roșu.

CULTURA MATERIALĂ

În secțiunile S1 și S2 au apărut numeroase fragmente ceramice și unelte din piatră și silex și mai rar obsidian. Interesant este un topor trapezoidal, de dimensiuni mici, realizat din piatră cafenie.

Factura ceramicii este semifină și fină, mai rar întâlnită fiind cea de uz comun. Pasta semifină, bine aleasă de impurități, cu nisip, este compactă, tare, cenușie în spărtură și cu slip cenușiu sau negru cenușiu în exterior. Aceleași caracteristici le prezintă și ceramica fină cu singura diferență că pereții sunt mult mai subțiri. Ceramica de uz comun are pereții mai groși și pasta este uneori mai afânată și mai moale.

În ceea ce privește tipurile ceramice se evidențiază forme ce aparțin clar culturii Tiszapolgár: toarte cioc și picioare de cupă înalte sau scunde perforate cu orificii mai rotunde.

Fragmentele ceramice ne ajută să reconstituim forme variate din vesela folosită în viața de zi cu zi: oale cu gâtul înalt sau scund, cilindric, tronconic sau evazat; castroane și străchini tronconice sau cu pereții arcuiți și buza răsfrântă, pahare, cești, căni, linguri din lut, pahare și capacele ce au baza marcată de proeminențe cioc, care se continuă și pe pereți.

În cadrul culturii Tiszapolgár ornamentele sunt rare. Suprafața exterioară a vasului este împodobită cu toarte cioc, impresiuni și mai rar incizii. Picioarele perforate ale cupelor sunt și ele astfel concepute încât să joace un rol decorativ. În locuința săpată în acest an, cu excepția proeminențelor specifice și a picioarelor astfel prelucrate nu au fost găsite alte motive ornamentale.

ÎNCADRARE CULTURALĂ

Fragmentele ceramice găsite aparțin în totalitate culturii Tiszapolgár.

Informații suplimentare online

[Raportul 1504 din cronica.cimec.ro](http://raportul1504.din.cronica.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](http://localizare.pe.harta.folosind.mapserver.cimec.ro)
